

УДК 347.12

Марина Ус,

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри цивільного права № 1

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

ПРЕД'ЯВЛЕННЯ ВИМОГИ ДО ПОРУЧИТЕЛЯ ЗА Ч. 4 СТ. 559 ЦИВІЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ

Статтю присвячено проблемі тлумачення терміна «вимога», застосовуваного у другому реченні ч. 4 ст. 559 Цивільного кодексу України: цей термін слід розуміти як будь-яку вимогу (звернену, в тому числі, й у претензійному порядку) чи виключно як вимогу, заявлену через суд, тобто позов. Від вирішення окресленого питання залежить те, чи може кредитор отримати від поручителя відшкодування зі спливом шестимісячного строку, якщо до цього було пред'явлено лише не оформлену процесуально вимогу. Автором аналізується як теоретичний зріз проблеми, так і відповідні законодавчі положення.

Ключові слова: вимога, позов, припинення поруки, присічний строк, строк позовної давності, поручитель, кредитор, боржник.

Будучи традиційним способом забезпечення виконання зобов'язань, що використовується з давніх часів, порука достатньо повно регламентована у національному законодавстві, глибоко досліджена у правовій доктрині. Разом з тим, безперечно, є ще невирішені в законі і дискусійні в науці питання, а також положення, які вимагають наукового аналізу з метою стабільності правозастосування. Одним із них є питання про припинення поруки зі спливом строку звернення до поручителя.

Проблема полягає в тому, як розуміти термін «вимога», застосовуваний законодавцем у другому реченні ч. 4 ст. 559 Цивільного кодексу України (далі — ЦК): як будь-яку вимогу (звернену в тому числі й у претензійному порядку) чи виключно як вимогу, заявлену через суд, тобто позов. Від вирішення цього питання залежить те, чи може кредитор отримати відшкодування від поручителя зі спливом шестимісячного строку, якщо до цього було пред'явлено лише не оформлену процесуально вимогу.

Окреслена проблема не є новою, до неї зверталися у своїх публікаціях такі на-

уковці: Р. А. Майданик, З. П. Мельник, І. Й. Пучковська, Я. М. Романюк, В. Г. Рогань, І. В. Спасибо-Фатєєва, Д. Л. Умрихін та інші. Неодноразово була вона й предметом обговорення серед представників суддівського корпусу*. Тим не менш, відповідні дискусії не вщухають й досі. За допомогою внесення змін до ЦК проблему так само не подолано. Все це свідчить про актуальність тематики даної наукової статті.

Що стосується судової практики, то вона складалася по-різному. Ще у 2008 р. Вищий господарський суд України (далі — ВГСУ) в одному зі своїх рішень зазначив: «...обмеження шестимісячного строку звернення кредитора поданням відповідного позову до суду ч. 4 ст. 559 ЦК України взагалі не встановлено, є нормою, яка ініційована безпосередньо апеляційним господарським судом і в дійсності в контексті ст. 559 ЦК України не існує» [1]. Далі на рівні Постанови Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ «Про практику застосування судами законодавства при вирішенні спорів, що виникають із

* Приміром, круглий стіл на таку тему за участю суддів Верховного Суду України і провідних науковців відбувся у Верховному Суді України у 2014 р. Основні тези дискусії викладено: «Про практику застосування судами України положень ч. 4 ст. 559 Цивільного кодексу України» / А. Ярема [та ін.] // Вісник Верховного Суду України. — 2014. — № 10. — С. 4–10.

кредитних правовідносин» від 30 березня 2012 р. № 5 (п. 24) було закріплено: пред'явленням вимоги до поручителя є як направлення/вручення йому вимоги про погашення боргу (залежно від умов договору), так і пред'явлення до нього позову. Однак тут же зауважувалося, що «у разі пред'явлення вимоги до поручителя кредитор може звернутися до суду протягом шести місяців від дня настання строку виконання основного зобов'язання» [2]. В подальшому у п. 4.1.7 Постанови Пленуму ВГСУ від 24.11.2014 р. № 1 було так само передбачено, що відповідно до ч. 4 ст. 559 ЦК України пред'явленням вимоги до поручителя є як направлення, так і вручення йому вимоги про погашення боргу (залежно від умов договору) [3], проте не зазначено, що протягом шестимісячного строку кредитор має встигнути звернутися до поручителя саме із позовом.

Однак вже Верховний Суд України у 2014 р., переглядаючи рішення касаційної інстанції, зробив висновок про те, що пред'явлення вимоги до поручителя у другому реченні ч. 4 ст. 559 ЦК слід розуміти як пред'явлення позову [4; 5]. Між тим, і після цього проблема застосування ч. 4 ст. 559 ЦК не була знята з порядку денного. 26 лютого 2015 р. Конституційний Суд України відкрив конституційне провадження у справі за конституційним зверненням ПАТ «УкрСиббанк» щодо офіційного тлумачення положень другого речення ч. 4 ст. 559 ЦК в такому аспекті: поняття «пред'явлення вимоги» слід розуміти як пред'явлення письмової вимоги до поручителя про погашення боргу чи як пред'явлення позову до суду з вимогою до поручителя про погашення боргу. Отже, відтепер останнє слово за Конституційним Судом, адже його рішення є обов'язковими до виконання на території України, остаточно і не можуть бути оскаржені.

Переходячи до безпосереднього аналізу окресленої проблематики і абстрагуючись від законодавчих положень, визначимося: як мала б припинятися порука у тому випадку, коли строк звернення до поручителя в договорі не встановлений, а потім, не підміняючи законодавчу регламентацію тлумаченням, з'ясуємо, що ж маємо насправді на сьогоднішній день на законодавчому рівні.

Для цього насамперед слід проаналізувати: що відбувається у випадку порушення боржником зобов'язання, забезпеченого порукою. За таких умов у кредитора виникає захисне право — право вимагати виконання невиконаного чи неналежно виконаного обов'язку в натурі. Іншими словами, саме порушене право трансформується у право, здатне до примусової реалізації. До того ж, може виникнути й нове, що не існувало раніше, суб'єктивне право, котре матиме властивість примусової реалізації. Кожне із цих прав — і трансформоване, і нове — існують у рамках захисних правовідносин. Приміром, у випадку порушення позикового зобов'язання у позикодавця виникає нове право — право на відшкодування збитків (стягнення неустойки тощо), а саме порушене право трансформується у право, здатне до примусової реалізації — право вимагати виконання обов'язку в натурі. У зв'язку з цим доречно навести твердження Є. О. Крашеніннікова про те, що ознака примусової реалізації властива не всім суб'єктивним цивільним правам [6, с. 4], таку властивість мають лише права, що входять до змісту захисних правовідносин.

Враховуючи наявність договору поруки, за яким поручитель зобов'язується виконати обов'язок замість боржника, кредитор може звернутися з відповідним правом вимоги (вимогою) як до боржника або до поручителя, так і до них обох, оскільки, за загальним правилом, боржник і поручитель відповідають як солідарні боржники. Кредитор, в особі поручителя, фактично отримує додаткового боржника, до якого може пред'явити вимогу. Разом з тим, незважаючи на солідарну відповідальність поручителя і боржника, підставою пред'явлення кредитором вимог до поручителя є договір поруки, а до боржника — основний цивільно-правовий договір. Однак мета у цих діях досягається одна, а саме: задоволення вимог за основним зобов'язанням, спосіб якого обирається кредитором самостійно.

Якщо право вимоги до боржника, як було зазначено, реалізується в рамках захисних правовідносин, то виникає логічне запитання про те, яка ж природа права вимоги до поручителя? Розгляда-

ючи зобов'язання поручителя, встановлюване на підставі договору, можна відзначити, що воно характеризується особливістю. Ця особливість полягає в тому, що до порушення зобов'язання боржником ні у кредитора, ні у поручителя немає ніяких прав та обов'язків. До настання цього юридичного факту жоден із контрагентів не повинен (і не може) робити будь-яких дій щодо виконання зобов'язання з тієї простої причини, що цей договір їх ще не породив. Воно виникає на підставі юридичного складу, що включає в себе, крім зазначеного договору, ще й протиправну поведінку боржника (невиконання або неналежне виконання ним свого зобов'язання). Виходячи з такого розуміння, можна припустити, що конструкція договору поруки подібна до конструкції правочину, вчиненого під відкладальною умовою (ст. 212 ЦК). Якщо боржник за основним зобов'язанням виконає свої обов'язки належним чином, то у поручителя і кредитора не виникне прав і обов'язків один щодо одного. Якщо ж основне зобов'язання боржником не виконується або виконується неналежним чином, то у кредитора з'являється право вимагати від поручителя виконання зобов'язання.

Зміст зобов'язання з поруки складає обов'язок поручителя виконати те, до чого зобов'язаний боржник у зв'язку з порушенням забезпеченого зобов'язання. Разом з тим, місія поручителя полягає не в несенні відповідальності за боржника, а у задоволенні вимог кредитора при порушенні зобов'язання, що забезпечується*. На підтвердження цього слід згадати про функції інституту цивільно-правової відповідальності: компенсаційну, штрафну і превентивну. Виконання поручителем обов'язку за боржника тягне лише компенсацію майнових втрат кредитора. Інші функції щодо поручителя не спрацьовують. Отже, сутність зобов'язання поруки полягає не в несенні відповідальності за боржника, а у виконанні того самого обов'язку, що й обов'язок боржника.

Стосовно самостійної відповідальності поручителя за договором поруки на прак-

тиці усталеного підходу немає. Суди в деяких випадках виходять з того, що поручитель самостійно відповідає перед кредитором за неналежне виконання грошового зобов'язання, яке виникло з договору поруки, та покладають на поручителя відповідальність, передбачену ст. 625 ЦК, у разі необґрунтованої відмови або прострочення у виплаті грошових сум кредитору. Іноді ж суди постановляють, що поручитель відповідає так само, як і боржник — сплачує кредитору суми, передбачені ч. 2 ст. 554 ЦК, і, відповідно, самостійної відповідальності перед кредитором не несе [7, с. 44]. Гадаємо, що несення поручителем самостійної відповідальності у випадку невиконання ним обов'язків за договором поруки не суперечить законодавчим положенням і суті зобов'язання з поруки.

Далі. Виникає питання про те, з чим має звернутися кредитор до поручителя (якщо кредитор обере саме такий шлях задоволення свого захисного права) у випадку порушення боржником зобов'язання: з вимогою у позасудовому порядку чи із позовом і у який строк.

Відразу ж варто нагадати, що, з одного боку, у кредитора виникають захисні права; з іншого — якщо кредитор обере спосіб здійснення своїх захисних прав шляхом звернення до поручителя, то останній на цій стадії ніякого правопорушення не вчиняв, він лише виконує свій обов'язок за договором поруки.

Безумовно, звертатися до поручителя у позасудовому порядку кредитор може, оскільки, за загальним правилом, захисне право може бути реалізовано у неюрисдикційній формі. Якщо ж, наприклад, поручитель не задовольняє вимогу кредитора у строк, встановлений у договорі чи законі, то кредитор може пред'явити до суду позов про невиконання поручителем своїх обов'язків за договором поруки.

А чи має право кредитор звернутися до поручителя одразу із позовом про виконання обов'язку замість боржника? Вважаємо, що відповідь тут має бути ствердною. Адже специфіка зобов'язань із поруки полягає в тому, що, як було за-

* Хоча в науковій літературі з цього приводу склалися дві концепції: «порука-обов'язок» і «порука-відповідальність».

значено вище, одним з елементів юридичного складу, на підставі якого у кредитора виникає право вимоги до поручителя, завжди буде порушення, що вчиняє боржник. І це право вимоги із самого початку має властивість примусової реалізації. Тобто зобов'язанням з поруки завжди властивий «захисний відтінок», оскільки кредитор у такий спосіб здійснює своє захисне право, незважаючи на те, що сам поручитель, до якого пред'являється вимога, нічого не порушував. Як зазначив з цього приводу Р. А. Майданік: «...йдеться про таку вимогу, яка є вже підставою для відкриття судового провадження» [8, с. 8]. Дійсно, відповідно до процесуального законодавства право звернутися до суду за захистом (процесуальне право) має особа, чії права порушені, а в кредитора вони, безумовно, порушені. В тому ж випадку, коли кредитор звертається до поручителя одразу із позовом про виконання обов'язку замість боржника, сам поручитель порушити зобов'язання за договором поруки вже не може, оскільки уповноважена особа (кредитор) із самого початку обирає примусовий порядок реалізації належного їй захисного права.

Що стосується строку пред'явлення вимог до поручителя, то він має встановлюватися в договорі. В тому ж випадку, коли особи не визначають цей строк, слід автоматично застосовувати той, який передбачений на рівні закону.

За своїм характером це має бути прерогативний (присічний) строк, щоб із його спливом у кредитора припинялася можливість звернення до поручителя з вимогою про виконання обов'язку замість боржника. І цей строк слід рахувати з моменту порушення боржником свого обов'язку.

Щодо тривалості такого строку, то, оскільки поручитель не є порушником, а виконує обов'язок замість нього, то обов'язок поручителя не повинен тривати довго і зі спливом строку, що має бути меншим за строк позовної давності у напрямі вимог кредитор—боржник, повинен припинятися. Враховуючи зазначене, на законодавчому рівні необхідно запропонувати таку конструкцію, при якій би вищенаведене правило виконувалося.

Так, якщо в законі буде вказано строк звернення до поручителя, який є менше загального строку позовної давності (трьох років), то це не завжди забезпечить виконання вищенаведеного правила. Адже у цей зменшений строк кредитор може звернутися до поручителя із вимогою в позасудовому порядку. Якщо ж, наприклад, поручитель такої вимоги не задовольнить, то через сім днів, враховуючи положення ст. 530 ЦК (якщо договором поруки не передбачено інше), поручитель буде вважатися таким, що прострочив. І протягом строку позовної давності, що не перевищує строку позовної давності за вимогою у напрямі боржника, кредитор зможе звернутися до суду із позовом до поручителя про невиконання ним своїх обов'язків за договором поруки та вимагати їх виконання в примусовому порядку.

Отже, наведений приклад свідчить про те, що завжди існує вірогідність того, що встановлений в договорі або в законі строк, протягом якого кредитор може вимагати від поручителя виконання обов'язку замість боржника, буде подовжуватися за рахунок строку позовної давності, котрий рахуватиметься з моменту порушення поручителем своїх зобов'язань за договором поруки.

З тією метою, щоб не допустити ситуації «посилання відповідальності» поручителя, на законодавчому рівні можна запропонувати одне з таких правил. Перший варіант: встановити скорочений строк позовної давності для звернення до поручителя у випадку порушення ним обов'язків за договором поруки, щоб у сукупності цей строк, а також строк звернення до поручителя про виконання обов'язків замість боржника і сам строк виконання були менше трьох років. Проте одразу слід зауважити, що така конструкція буде спрацьовувати не завжди, оскільки строк позовної давності характеризується властивістю переривання і зупинення. Другий варіант: передбачити строк (менше трьох років), протягом якого кредитор може звернутися до поручителя саме із позовом про виконання обов'язку замість боржника і вказати, що у випадку незвернення із позовом протягом встановленого строку право

кредитора вимагати виконання від поручителя такого обов'язку припиняється.

У зв'язку з вказаним доречно буде навести думку О. С. Іоффе, який запропонував вважати строк дії поруки одночасно і присічним, і строком позовної давності. В обґрунтування своєї позиції цивіліст зазначав: «...строк пред'явлення претензії до поручителя є строком преклюзивним, оскільки поручитель ніяких порушень не здійснює, а лише зобов'язується виконати обов'язок боржника, за якого він поручався. Цей строк виявляється також і строком позовної давності, оскільки з його спливом не може бути примушений до виконання свого обов'язку і той поручитель, котрий цей обов'язок порушив (відмовившись, наприклад, добровільно виконати обґрунтовано пред'явлену до нього кредитором вимогу)» [9, с. 342].

Безумовно, така позиція викликає зауваження. По-перше, початок перебігу присічного строку і строку позовної давності, про які О. С. Іоффе веде мову як про єдиний строк, різні. Присічний строк починає рахуватися з моменту порушення боржником свого обов'язку за основним договором, строк позовної давності — з моменту невиконання (неналежаного виконання) поручителем свого обов'язку за договором поруки. По-друге, скорочені строки позовної давності можуть встановлюватися лише законом. Навпаки, строк дії поруки, за загальним правилом, визначається в договорі. По-третє, строк позовної давності застосовується лише за заявою сторони у спорі, а сплив строку звернення до поручителя слугує для суду безумовною підставою для відмови у позові.

Проте, незважаючи на наведені недоліки, сама ідея, запропонована О. С. Іоффе, є правильною, оскільки вказує на потребу в тому, щоб на законодавчому рівні передбачити конструкцію, яка б забезпечувала неможливість пред'явлення жодних вимог до поручителя, пов'язаних з невиконанням боржником свого обов'язку, зі спливом відповідного строку. Отже, вихід тут такий (другий варіант, який був запропонований вище): встановити на законодавчому рівні строк пред'явлення позову до поручителя, який буде менше загального строку по-

зовної давності, що діє в напрямі порушника (боржника). При цьому, якщо в цей строк кредитор звернеться із вимогою до поручителя в позасудовому порядку, то він має розуміти, що позов до такого поручителя необхідно заявити до закінчення відповідного строку.

Виникає запитання: що це тоді за строк, який триває з моменту порушення боржником свого зобов'язання до моменту неможливості пред'явлення вимог до поручителя про виконання обов'язку замість боржника? Безумовно, це присічний строк. Часто його, дійсно, плутають із строком позовної давності, що пояснюється наявністю «захисного відтінку»: ведемо мову про необхідність пред'явлення у цей строк саме позову — звернення до поручителя у судовому порядку. Проте, як було доведено вище, присічний строк звернення до поручителя і строк позовної давності відрізняються за низкою ознак.

Отже, на законодавчому рівні слід закріпити присічний строк для захисного права кредитора у напрямі поручителя — якщо це право не реалізується саме в примусовому порядку, воно має припинитися. Тобто застосуванню тут підлягають положення ч. 2 ст. 12 ЦК про припинення суб'єктивного цивільного права у разі його нездійснення з обов'язковою вказівкою на судову форму реалізації відповідного права (захисного права кредитора в напрямі поручителя).

Тепер проаналізуємо законодавчий зріз окресленої проблеми: виходячи з другого речення ч. 4 ст. 559 ЦК, кредитор достатньо пред'явити вимогу в позасудовому порядку чи слід звертатися виключно із позовом?

Перш за все, звертає на себе увагу назва ст. 555 ЦК — «Права та обов'язки поручителя у разі пред'явлення до нього вимоги». При цьому положення ч. 1 ст. 555 ЦК присвячені питанню регулювання відносин, що виникають у зв'язку з пред'явленням до поручителя як вимоги, так і позову: «У разі одержання вимоги кредитора поручитель зобов'язаний повідомити про це боржника, а в разі пред'явлення до нього позову — подати клопотання про залучення боржника до участі у справі».

Таким чином, ми бачимо, що, по-пер-

ше, пред'явлення неоформленої процесуально вимоги і пред'явлення позову є різними можливими діями кредитора щодо поручителя, які покладають на поручителя різні юридичні обов'язки; по-друге, законодавець виходить з того, що вимогою може бути як позов, так й інша вимога; по-третє, направлення кредитором поручителю вимоги в претензійному порядку є юридично значущою дією [10, с. 25].

Крім того, в ч. 4 ст. 559 ЦК згадується двічі термін «позов» (перше і третє речення) і один раз слово «вимога». Це, знову ж таки, свідчить про неможливість обмеження цієї «вимоги» виключно позовом.

Науковці і практики, які обстоюють протилежну позицію (термін «вимога» у другому реченні ч. 4 ст. 559 ЦК розглядають звужено — як позов), почасти апелюють до історичного і логічного способу тлумачення відповідної норми. При цьому наводяться положення ч. 2 ст. 194 ЦК Української РСР, де зазначалося: «Порука також припиняється, якщо кредитор протягом трьох місяців з дня настання строку зобов'язання не пред'явить позову до поручителя. Якщо строк виконання зобов'язання не зазначений, або визначений моментом вимоги, то при відсутності іншої угоди відповідальність поручителя припиняється після закінчення одного року з дня укладення договору поруки». Як підсумок вказується, що в новому ЦК термін «позов» було помилково змінено на «вимогу».

Також зазначається, що при тлумаченні ч. 4 ст. 559 ЦК треба враховувати логічний зв'язок між усіма трьома реченнями, тому в усіх положеннях ч. 4 встановлюється присічний строк, який передбачає, що впродовж цього строку має бути пред'явлений позов [8, с. 5]. Інше тлумачення є неприйнятним, оскільки

ставить кредитора за договором поруки з невизначеним строком дії у незрівнянно краще становище, ніж кредитора за договором поруки з визначеним строком, чому логічного пояснення знайти неможливо [7, с. 58].

Приміром, у рішенні від 13 вересня 2011 р. Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово-промисловій палаті України у справі № АС 323у/2010 вказується, що на підставі буквального, логічного, системного та історичного тлумачення положень ч. 4 ст. 559 ЦК склад Арбітражного суду дійшов такого висновку: «Маловірогідним видається те, що під «вимогою» у другому реченні і «позовом» у третьому реченні ч. 4 ст. 559 ЦК України український законодавець мав на увазі різні поняття, не дивлячись на використання різних термінів. На цій підставі і враховуючи те, що ст. 194 ЦК Української РСР щодо даних правовідносин містила пряму вказівку на «позов», склад Арбітражного суду вважає, що найбільш розумним тлумаченням слова «вимога» у другому реченні ч. 4 ст. 559 ЦК України є «позов»».

На нашу думку, наведене тлумачення є доволі обмежувальним і не достатньо аргументованим. Дійсно, як було доведено вище, існує потреба у закріпленні конструкції звернення до поручителя саме із позовом, однак це не означає, що тлумаченням можна підмінити необхідність внесення змін до чинного законодавства.

Підсумовуючи вищевикладене, слід зробити висновок про наявність об'єктивної потреби в удосконаленні законодавчих положень, що регулюють питання припинення поруки, а саме: заміні терміна «вимога» у другому реченні ч. 4 ст. 559 ЦК на термін «позов».

ПРИМІТКИ

1. Постанова Вищого господарського суду України від 26.02.2008 р. у справі № 18/533 [Електронний ресурс] // Єдиний державний реєстр судових рішень України. — Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/1411535>.

2. Постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ «Про практику застосування судами законодавства при вирішенні спорів, що виникають із кредитних правовідносин» від 30.03.2012 р. № 5 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0005740-12>.

3. Постанова Пленуму Вищого господарського суду України «Про деякі питання практики вирішення спорів, що виникають з кредитних договорів» від 24.11.2014 р. № 1 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/va001600-14>.
4. Постанова Верховного Суду України від 10.09.2014 р. у справі № 6-32цс14 [Електронний ресурс] // Єдиний державний реєстр судових рішень України. — Режим доступу : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/41019672>.
5. Постанова Верховного Суду України від 10.09.2014 р. у справі № 6-28цс14 [Електронний ресурс] // Єдиний державний реєстр судових рішень України. — Режим доступу : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/41019665>.
6. Крашенинников Е. А. К теории права на иск / Е. А. Крашенинников. — Ярославль : Изд-во Яросл. гос. ун-та, 1995. — 76 с.
7. Пучковська І. Й. Неустойка, порука, гарантія, завдаток, застава та притримання — способи захисту прав кредитора : навч. посіб. / І. Й. Пучковська. — Х. : ФІНН, 2013. — 144 с.
8. Про практику застосування судами України положень ч. 4 ст. 559 Цивільного кодексу України: [Круглий стіл відбувся у Верховному Суді України] / А. Ярема [та ін.] // Вісник Верховного Суду України. — 2014. — № 10. — С. 4—10.
9. Иоффе О. С. Советское гражданское право / О. С. Иоффе. — М. : Юрид. лит., 1967. — 494 с.
10. Белоконь Ю. Предъявление риска / Ю. Белоконь // Юридическая практика. — 2015. — № 918 (30). — С. 25.

Ус Марина. Предъявление требования к поручителю согласно ч. 4 ст. 559 Гражданского кодекса Украины.

Статья посвящена проблеме толкования термина «требование», применяемого во втором предложении ч. 4 ст. 559 Гражданского кодекса Украины: этот термин следует понимать как любое требование (обращенное, в том числе, и в претензионном порядке) или исключительно как требование, заявленное через суд, то есть иск. От решения данного вопроса зависит то, может ли кредитор получить от поручителя возмещение по истечении шестимесячного срока, если до этого было предъявлено только не оформленное процессуально требование. Автор анализирует как теоретический срез проблемы, так и соответствующие законодательные положения.

Ключевые слова: требование, иск, прекращение поручительства, пресекаемый срок, срок исковой давности, поручитель, кредитор, должник.

Us Marina. Claiming to the guarantor according to section 4 clause 559 of the Civil Code of Ukraine.

The article is concerned with problem of interpretation of the «claim» term, used in the second sentence of section 4 clause 559 of the Civil Code of Ukraine: this term should be understood as any claim (including addressing as a complaint procedure) or exclusively as a claim, alleged in a court, in other words — a demand. The solution of the outlined issue shall result in a creditor getting compensation from a guarantor after six months, if only not executed procedural claim has been brought. The author analyzes both the theoretical cut of problem and the relevant legislative provisions.

Key words: claim, demand, termination of guaranty, end term, limitation period, guarantor, creditor, debtor.